

HET GEVANG ZUID

Tweeakter in drie bedrijven

door

BEA KOENDERS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET GEVANG ZUID** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **BEA KOENDERS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2001 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Bernadette - agente en toezichthouder binnen de recreatieruimte

Cipier 1 - Harm, verveelde man, die het wel heeft gezien in de gevangenis

Jeltje - gevangene, zit voor heling

Anouk - serieus meisje, maar ontpopt zich gaandeweg

Sonja - druktebol, bijna op het hyperactieve af, is de jongste van het stel.

Marga - wat oudere en "wijzere" vrouw

Didi - stoere meid, opgepakt wegens verboden wapenbezit

Loes - vriendin van Didi, ook voor verboden wapenbezit opgepakt

Journalist - van de krant. "Kennis" van Anouk (dubbelrol met advocaat)

Advocaat - gevangenisadvocaat (dubbelrol met journalist)

Directeur - statige man

Vrouwenstem - achter het toneel

DECOR:

Het toneel is de recreatieruimte van de vrouwengevangenis. Er staat aan de achterwand een grote metalen kast. In het midden staat een grote lange tafel. Links van het toneel is een deur met tralies, en rechts de deur naar het toilet. Tussen de kast en de deur van het toilet staat een tafeltje met daarop een koffiezetapparaat en wat mokken. Water komt uit de toiletruimte. Op tafel ligt lectuur.

EERSTE BEDRIJF

Doek op.

Bernadette: *(is al bezig de kast te rangschikken)* Naalden *(kijkt)* in orde.
Garen *(kijkt)* klopt.

Harm: *(op)* En ben je er klaar voor, Bernadette?

Bernadette: Jawel, zo te zien is alles er. *(kijkt op haar horloge)* Ze zullen zo wel komen.

Harm: O ja, voor ik het vergeet, er komt een nieuwe.

Bernadette: *(geschrokken)* Wanneer?

Harm: Morgen.

Bernadette: *(pakt notitieboekje uit haar jas)* En, hoe heet ze?

Harm: Jeltje.

Bernadette: *(noteert)* en waar zit ze voor?

Harm: Heling.

Bernadette: *(geschokt)* Gebruikt ze zelf?

Harm: *(geërgerd)* Ja, hoe moet ik dat nou weten.

Bernadette: Is anders heel belangrijk, de dames gaan het wandkleed borduren, daar zijn ze de komende week wel mee bezig.

Harm: Lekker laten borduren.

Bernadette: Ja, maar stel je voor dat ze alle naalden meepikt.

Harm: En wat dan nog, ze kan er toch niks mee.

Bernadette: Jij weet ook niks van junkies hè? Die flippen alleen al bij het zien van zo'n naald. Dan hebben we dat weer.

Harm: Moet je goed luisteren, dat is jou taak. Jij moet toezien dat er niks met de spullen uit de kast gebeurt.

Bernadette: En daarom moet ik de juiste gegevens weten.

Harm: Ja, eh, hoor eens, ik zal het dossier wel meebrengen, kijk daar maar in.

Bernadette: Mooi zo. *(vragend)* En ben je al bij de directeur geweest.

Harm: Ja.

Bernadette: Wat vond je ervan?

Harm: Erg vervelend allemaal, maar ja, wat kunnen we er aan doen.

Bernadette: Laat de dames maar niks merken van die sluiting, anders hebben we de kat weer in de gordijnen.

Harm: Ja, maar binnenkort zullen ze toch moeten gaan verhuizen. 't Is niet anders.

Bernadette: Da's waar, maar ik heb liever niet dat ze het nu al weten, wij weten het nog maar amper, en bovendien weten wij ook niet waar ze dan naartoe moeten.

Harm: En of wij dan nog wel werk hebben, ik zie me thuis al aankomen

met het verhaal dat ik op straat sta, mijn vrouw vermoordt me.

Bernadette: Dan hebben we er in ieder geval wel weer een gevangene bij.

Harm: Zeg, denk je dat je leuk bent of zo?

Bernadette: Maar het is wel zo. Het punt is dat er te weinig criminele vrouwen rondlopen, en daar moet heel snel wat aan gedaan worden, anders verliezen wij allemaal ons baantje.

Harm: Plaats een advertentie in de krant.

Bernadette: Zou een mooie zijn. *(theatraal)* Gezocht criminele vrouwen.

Of: Voor gratis logies en ontbijt, zoeken wij de criminele meid.

Harm: *(verbaasd)* Logies en ontbijt, vol pension zal je bedoelen.

Bernadette: Ook goed. *(theatraal)* Heb je genoeg van je man, weet dan dat je hier in het hotel altijd terecht kan.

Harm: Ja ja, zet de vrouwen maar op het slechte been.

Bernadette: Anders kom je hier niet terecht. Vrouwen moeten wat assertiever worden. Ze hoeven heus niet alles van hun man te pikken.

Harm: Jij liep zeker ook voorop, toen de vrouwen demonstreerde, voor meer rechten dan alleen het aanrecht.

Bernadette: *(met haar handen in haar zij protesterend)* Uiteraard.

Harm: Dat dacht ik al. Feministe.

Bernadette: Helemaal niet, maar ik vind dat wij vrouwen niet alles hoeven te pikken.

Harm: Nee, maar mannen wel dan. Wees jij maar blij dat er nog mannen zijn zoals ik. Wat had je dan gemoeten als de vrouwen weer eens relletjes veroorzaken hier?

Bernadette: En jij dacht dat vrouwen dat niet op zouden kunnen lossen?

Harm: Ach, als mijn vrouw mij vermoordt, komt mijn plaats hier ook vrij.

Bernadette: Je maakt het wel steeds aantrekkelijker hoor.

Harm: Nou, van je collega moet je het maar hebben.

Bernadette: Ieder vecht nou eenmaal voor zijn eigen brood.

Harm: Nog effe en dan zit jij hier ook.

Bernadette: Nou, zou eigenlijk niet gek zijn. Maar ik zou me natuurlijk nooit laten oppakken.

Harm: En hoe had je dat dan gedacht te doen?

Bernadette: Dat weet ik nog niet, maar ik zou me beslist niet op laten pakken.

Harm: Dat zal het zijn, we hebben teveel bijdehante vrouwen in ons land, ze zijn de politie te slim af.

Bernadette: *(lachend)* Wie had dat ooit verwacht, dat een man nog eens zou bekennen dat wij vrouwen slim zijn.

Harm: Sluw, bedoel je. Sluw en gemeen.

Bernadette: Gemeen, nee hoor. *(dan komen de dames op. Sonja Marga,*

Anouk, Loes en Didi) Kijk daar komen de lieve schaapjes aan.

Harm: In wolfskleren bedoel je.

Bernadette: (*vriendelijk*) Goedemorgen dames, en hebben we er weer zin in vandaag.

Anouk: Ach, jawel hoor. 't Moet maar weer hè. (*gaat zitten, en steekt haar neus weer in haar boek. Blijft het hele verdere bedrijf zitten waar ze zit*)

Bernadette: Daar heb je helemaal gelijk in meid.

Sonja: Nou, ik wel hoor.

Bernadette: Wat?

Sonja: (*schouderophalend*) Ik heb er WEL zin in. (*rekt zich uit*) Ik ben helemaal uitgeslapen, uitgerust en er weer helemaal. Wat gaan we eigenlijk doen?

Bernadette: Dat hoor je zo.

Sonja: Spannend, weer een nieuwe week, met allemaal nieuwe verrassingen. Weet je, zondags kan ik altijd heel slecht slapen, door al die spanningen, weet je, dan lig ik altijd te denken, wat zullen we deze week weer eens gaan doen, en als het niet zo leuk is wat we gaan doen, (*nonchalant*) ach, dan tel ik gewoon de dagen af, en (*vrolijk*) dan is het zo weer zondag.

Didi: Overdrijf niet zo.

Bernadette: Dames, ga vlug zitten.

Didi: Dat maken we zelf wel uit. (*gaat toch zitten*)

Loes: Zeg dat. (*gaat ook zitten*)

Marga: Is er al koffie?

Bernadette: Nee, maar ga je gang, het water zit er al in. (*Marga richting keukentje, gaat koffie maken*)

Harm: Zo dames. (*statig*) Ik heb een mededeling.

Loes: We moeten zeker nog vroeger ons bed uit.

Harm: Dat zou wel eens goed zijn voor jullie. 's Morgens eerst ochtendgymnastiek.

Didi: Wat een onzalig idee.

Harm: Een beetje beweging zou anders heel goed zijn hoor.

Loes: Nou wat let je.

Harm: Ik bedoel jullie.

Sonja: Ik ben anders lenig zat hoor. (*maakt wat gymnastiek bewegingen*) Zie. En weet je wat ik op school altijd het leukst vond? (*trots*) Apekooi, daar was ik altijd het beste in.

Didi: Zeg, hou eens op.

Loes: Nou, volgens mij is dat bij jou kaakgymnastiek. Staat die rebbel nou nooit eens stil, ik word hier zo moe van.

Marga: (*nog bij het keukentje*) Ik wou dat ik nog zo lenig was.

Didi: Pas jij maar op, anders breek je al je botten.

Loes: Ik ben best wel lenig, maar het punt is dat je er zo moe van wordt.

Harm: Volgens mij word jij al moe als je je ogen opent, is 't niet.

Loes: *(kijkt 'm woedend aan)* Ach man.

Marga: Maar goed, geen ochtendgymnastiek. *(tot Harm)* Wat is er dan wat zo nodig verteld moet worden?

Harm: Vanaf morgen komt er een nieuwe gevangene bij.

Sonja: *(nieuwsgierig)* O ja, hoe heet ze, waar zit ze voor, is ze groot of is ze klein, is ze jong, of eh, is ze... *(kijkt naar Marga)*

Marga: Oud!

Sonja: Nou eh, zo bedoelde ik het niet hoor, maar het zou wel leuk zijn als het iemand is van mijn leeftijd, ik bedoel maar, ik ben hier de jongste, en dat vind ik heus niet altijd leuk hoor.

Harm: Het wordt inderdaad tijd dat er weer eens wat bij komen. *(gaat bij de kast administratie bij werken)*

Marga: Ik vind het anders prima zo.

Didi: Je hebt eh *(wijst op Anouk)* haar toch *(Anouk zit met haar neus verdiept in een boek)*

Sonja: Zij *(knikt naar Anouk)* daar ken ik nog geen fatsoendelijk woord mee wisselen, die leest alleen maar, en als ze dan wat zegt snap ik er geen hout van.

Marga: Ja intelligent is ze wel. Hoe zou zo'n meisje toch op het slechte pad terechtkomen, vraag je dan hè?

Sonja: Vraag dan. Wacht maar vraag ik 't wel *(tikt Anouk op haar schouder)*

Anouk: *(nog lezend)* Ja?

Sonja: Zeg eh... wij eh... vroegen ons... eh... af, hoe het komt dat jij hier zit.

Anouk: *(kijkt op van haar boek)* Hoe komt het dat jij hier zit?

Sonja: Ik heb wat gejat wat niet van mij was, ja 't was niet veel hoor, maar toch word je opgepakt, maar wij willen graag weten hoe het komt dat jij hier zit.

Anouk: Net als jij.

Sonja: *(verbaasd)* Heb jij ook gejat?

Anouk: *(weer met neus in het boek)* Zoiets.

Sonja: Was het veel? En waar heb je het gedaan? Hoe lang moet jij dan zitten.

Marga: Genoeg, Sonja.

Sonja: Ja, maar ik zou zo graag weten hoe zij is gepakt en zo.

Didi: Dat is 't 'm nou met jou, jij wilt niet één ding weten, jij wilt er altijd en zo achteraan.

Sonja: Nou en.

Loes: *(staat op, loopt naar Sonja)* Kijk dat is het verschil. Jij kan alleen maar domme vragen stellen, en zij *(wijst op Anouk)* geeft daarop domme antwoorden. Simpel as wat.

Sonja: Nou en?

Loes: Zie, dat bedoel ik nou. *(na-epend)* Nou en?

Harm: *(begint te lachen)* O je kan dr anders best goed nadoen.

Loes: *(boos kijkend naar Harm)* Had jij niks anders te doen.

Didi: Joh, laat dat kind nou.

Loes: Ze is de moeite ook niet waard om een woord mee te wisselen.

Marga: *(boos)* Zo is het wel weer genoeg geweest. Sonja is nou eenmaal een vrolijke nieuwsgierige kwebbel.

Didi: Ze kan toch ook gewoon één ding zijn, of nieuwsgierig of vrolijk, waarom moet ZIJ nou zo nodig alles hebben.

Sonja: *(hemels)* Ik ken d'r ook niks aan doen, zo ben ik nou eenmaal. Ik denk dat ik zo geboren ben. Jij bent toch ook niet hetzelfde als ik.

Didi: Gelukkig niet zeg.

Loes: *(lachend)* zou ze in de wieg ook al zo hebben liggen ratelen, arme moeder.

Sonja: *(tot Didi)* En wie weet vinden wij jou ook wel een eh...

Loes: Een wat?

Sonja: Nou, een eh... een eh...

Marga: *(deelt koffie uit)* Hier dames, allemaal een lekker kopje koffie, om de dag mee te beginnen.

Loes: Eindelijk.

Didi: Maar ik ben toch wel heel erg benieuwd wat jij van mij vindt.

Bernadette: Wat heb je daar nou voor belang bij?

Didi: Da's waar, wat zal 't me ook interesseren wat *(knikkend naar Sonja)* zij van mij denkt.

Loes: Inderdaad, mens waar maak je je druk om.

Didi: *(tot Bernadette)* Wat gaan we eigenlijk doen?

Sonja: Ik ben zo benieuwd. Zou ze wel aardig zijn? Misschien krijg ik wel een vriendin.

Didi: Waar heb je het nou weer over?

Sonja: Nou, die nieuwe. *(overdreven)* Spannend hoor. Misschien wil ze wel met mij van kleren ruilen.

Loes: Genoeg Sonja.

Sonja: Begin jij nou ook al. Ik luister niet naar jou. Alleen als Marga het zegt luister ik.

Marga: Stil maar meisje. Drink die koffie nou maar op.

Loes: Ik hoop dat ie loeiheet is zodat je dat bekkie van je verbrandt en zes weken niet kan praten.

Marga: Zeg wat denk jij wel wie je bent, ik zou maar een beetje inbinden

als ik jou was.

Didi: Zeg ouwe, had je wat. *(de dames staan nu als kemphanen tegenover elkaar)*

Sonja: *(uitdagend van afstand)* Zeg durven jullie wel. Kom maar op.

Bernadette: *(komt ertussen)* Dames, dames, afgelopen nu ja. Kom op, geef elkaar de hand, en laten we aan het werk gaan. *(dames staan nog steeds als kemphanen tegenover elkaar)* Kom zitten.

Harm: Wees eens wat vriendelijker tegen elkaar. Jullie zijn net een stelletje kleine kinderen. Wat moet die nieuwe daar wel niet van denken.

Loes: Weet ze gelijk waar ze aan toe is.

Didi: Precies. Ze kan zich aanpassen, en anders rot ze maar op.

Harm: Nee, helemaal niet, we zijn blij met iedere gevangene, en we moeten met z'n allen zorgen dat ze het hier prima naar haar zin zal hebben.

Didi: Welja, maak er een hotel van.

Loes: We zitten hier wel in een kooi, maar vast geen gouwe.

Bernadette: Moet je luisteren, je moet je straf nou eenmaal uitzitten, en dat kun je dan het beste zo comfortabel mogelijk doen.

Sonja: Ik wil best iets meer luxe hoor. Een bed met zo'n verstelbare bodem, een tv op mijn kamer. Een eigen bad-kamer, een goeie föhn, een ligbad en eh...

Loes: Ontbijt op bed.

Didi: *(kijkend naar Harm die opkijkt van zijn werk)* En een vent erbij. Zo'n mooie bedoel ik dan hoor.

Marga: Ja dames, als we allemaal braaf waren geweest, dan hadden we dat allemaal gehad.

Sonja: Ach, ik heb het hier al luxer dan thuis.

Didi: Kan ik me iets bij voorstellen.

Marga: Wat bedoel je daar nou weer mee.

Didi: Zomaar.

Marga: Niks zomaar, je wilt haar weer kleineren, en dat moet maar eens afgelopen zijn.

Harm: *(zuchtend)* Daar gaan we weer.

Bernadette: Kom dames, hou nou eens op, laten we nu maar aan het werk gaan.

Sonja: Ik ga niet bij hun zitten.

Bernadette: *(sussend)* Waarom nou niet, kom op.

Sonja: *(wijzend)* Zij schelden Marga uit voor ouwe *(vecht-houding)* en da pik ik niet. Kom maar op of durf je niet.

Loes: Puh, durven niet.

Harm: Kom op, we gaan lekker zitten, en dan samen aan het werk.

Bernadette: Jij denk toch niet dat ik hier met de dames nu fijn ga borduren. Ze steken elkaar met de bordurnaalden overhoop.

Harm: Doe toch niet zo idioot, ze kunnen elkaar hoogstens prikken.

Loes: *(overdreven)* Oei, en dat doet pijn.

Harm: *(tot Loes)* Hou je mond.

Loes: Dat maak ik zelf wel uit.

Harm: *(bestraffend)* Zeg, moet je je cel weer in?

Loes: Alles beter dan samen met hen gezellig borduren.

Didi: Sowieso is dat gezelliger dan handwerken. Tjee, hoe kom je op het onzalige idee om te gaan handwerken.

Loes: Alleen het potje thee ontbreekt nog.

Didi: *(Honend lachend)* Ja, een gezellig ouwewijven kluppie. Dat Marga dat leuk vindt kan ik me voorstellen

Marga: Zeg, nou moet jij eens goed naar mij luisteren. Dacht je dat ik het leuk vind om *(overdreven)* gezellig te borduren, ik weet wel leukere dingen.

Loes: Zoals?

Didi: Sokken breien, echt iets voor jou. *(Didi en Loes barsten in lachen uit)*

Loes: Ja, in zo'n schommelstoel, ik zie d'r al zitten.

Marga: *(staat zichzelf te ergeren)* Ach, stelletje simpele zielen.

Loes: Nee, dat is Sonja.

Marga: Nee jullie, wat denken jullie nou helemaal van jezelf, stelletje trutten.

Sonja: *(aanmoedigend springend)* Goed zo Marga, geef ze van katoen.

Loes: Moet je dat horen, schijter.

Sonja: Ik ben geen schijter, bovendien zijn wij met meer. *(tot Anouk)* Hè Anouk?

Anouk: *(kijkt op uit haar boek)* Wat is er?

Sonja: Jij hoort bij ons hè?

Anouk: Ik weet niet waar je het over hebt. *(gaat weer verder lezen)*

Sonja: Nou, hun *(wijst naar Didi en Loes)* zeggen dat Marga oud is.

Anouk: *(lezend)* Is ze toch ook.

Loes: Zie, wat zei ik je.

Sonja: *(verder tot Anouk)* En ze vinden mij een trut.

Anouk: Geen trut, maar wel een nieuwsgierig aagje.

Didi: Zie.

Sonja: Dat is niet hetzelfde.

Loes: Maar het komt wel op hetzelfde neer.

Marga: Sonja, laat ze nou maar, met de dames is geen fatsoenlijk woord te wisselen.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto